

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/115/2024
Identifikačné číslo spisu:	1113201850
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1113201850.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. I. T. P., narodeného X. M. XXXX, C., C. X, zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Pezinok, Malacká cesta 5680/2B, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, Bratislava, Račianska 71, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-4C/16/2013 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4C/16/2013), o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/129/2023 z 30. apríla 2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej sa náhrada trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (pôvodne Okresný súd Bratislava I, ďalej „súd prvej inštancie“, „okresný súd“) napadnutým rozsudkom č.k. B1-4C/16/2013-246 z 13. marca 2023 zamietol žalobu (I. výrok), ktorou sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy titulom škody spôsobenej pri výkone verejnej moci na tom skutkovom základe, že v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. PK 2T/39/2001, v ktorom mal žalobca postavenie poškodeného, bol dňa 6. septembra 2011 vyhlásený rozsudok, ktorý však bol žalobcovi doručený až 13. februára 2012, čím bola porušená zákonom predpísaná lehota na tento úkon. U žalobcu tým podľa jeho názoru došlo k vzniku morálnej ujmy, ktorú odôvodňoval tým, že sa predlžovala jeho neistota o výsledku trestného konania. Konštatovanie porušenia práva považoval za nedostačujúce, a preto si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 750 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo žalovanej sumy od 18. decembra 2012 do zaplatenia za pocit neistoty, morálnej ujmy, beznádeje, bezmocnosti.

1.2. Svoje rozhodnutie okresný súd s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 písm. a) až d), § 9, § 15 ods. 1, § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), § 129 ods. 2 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní v znení účinnom do 31. decembra 2005, § 564 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov a vykonané dokazovanie odôvodnil tým, že žalobca nepreukázal

existenciu škody v podobe tvrdenej nemajetkovej ujmy a ani príčinnú súvislosť medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a škodou.

1.3. Pertraktovaný rozsudok bol súdnym doručovateľom doručený žalobcovi ako poškodenému 13. februára 2012 s tým, že zásielka bola uložená na pošte 25. januára 2012. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 18. apríla 2013, sp. zn. II. ÚS 574/2012 bolo zrejmé, že základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom bolo porušené, za čo mu bolo priznané finančné zadost'učinenie v sume 2.500 eur.

1.4. Za podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody prvoinštančný súd označil nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, existenciu nemajetkovej ujmy a príčinnú súvislosť medzi nemajetkovou ujmovou a nesprávnym úradným postupom. Okresný súd konštatoval splnenie prvej podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody, a to existencie nesprávneho úradného postupu na strane konajúceho trestného súdu - obdobie 49 dní, kedy bola zásielka pre žalobcu uložená na pošte a mohol si ju vtedy prvýkrát vyzdvihnúť. S poukazom na ust. § 129 ods. 2 Trestného poriadku okresný súd konštatoval, že zákonná sudkyňa mala rozsudok vyhlásený 6. septembra 2011 písomne vyhotoviť do 30 dní, t. j. do 6. októbra 2011. Predseda súdu jej lehotu na napísanie rozsudku predĺžil do 6. decembra 2011. Zákonná sudkyňa predĺženú lehotu nestihla, rozsudok vyhotovila až 23. decembra 2011, kedy dala spisovej kancelárii pokyn na jeho vypravenie, rozsudok bol ale doručený prokuratúre až 19. januára 2012. Žalobcovi bola zásielka s rozsudkom doručovaná tiež, no bola uložená na pošte od 25. januára 2012 a doručená mu bola až 13. februára 2012.

1.5. Žalobca podľa názoru prvoinštančného súdu dostatočne spoľahlivo nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite v žalobe netvrdil a následne ani nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere ostali v konaní dôkazne nepodložené. Žalobca bol účastníkom trestného konania v postavení poškodeného, a tak mu nehrozilo z hľadiska neistoty odsúdenie a riziko trestu, ale výlučne sa ho konanie dotýkalo len v otázke, či mu bude priznaný nárok na náhradu škody. Pokiaľ žalobca poukazoval na beznádej, neistotu či bezmocnosť, prvoinštančný súd uviedol, že je zrejmé subjektívne prežívanie danej situácie žalobcom, no len sotva si možno predstaviť, že by stav beznádeje či bezmocnosti vyvolala práve neistota v rozhodovaní o otázke, či bude žalobcovi priznaný nárok na náhradu škody na úrovni 600 až 2.500 eur najmä, ak s ohľadom na situáciu žalobcu, nešlo pre neho o žiadnu existenčnú otázku. Prvoinštančnému súdu nebolo zrejmé, akú beznádej, neistotu, bezmocnosť či neistotu k výsledku trestného konania vo vzťahu k očakávanému výroku o náhrade škody mohol žalobca objektívne prežívať, ak mu všetky odcudzené veci boli vrátené ešte v štádiu prípravného konania. Rovnako zohľadnil okolnosti, že (i) žalobca sa v záujme odstránenia právnej neistoty mohol zúčastniť hlavného pojednávania, na ktorom bol vyhlásený predmetný rozsudok, (ii) žalobca mohol vyvinúť aspoň minimálnu snahu o zistenie výsledku, (iii) žalobca sa sám podieľal na dĺžke trestného konania, (iv) žalobca bol odškodnený za celkovú dĺžku trestného konania zadost'učinením v sume 2.500 eur. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal samotný vznik nemajetkovej ujmy, za nepreukázané považoval súd aj splnenie tretej podmienky v podobe príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa čl. 17, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“) a v konaní plne úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že jej žiadne trovy v konaní nevznikli (II. výrok).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č.k. 3Co/129/2023-274 z 30. apríla 2024 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (I. výrok). Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (II. výrok).

2.1. Vo vzťahu k námietke formalistického prístupu zo strany prvoinštančného súdu pri posudzovaní splnenia podmienok nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie z dotknutej právnej úpravy správne atrahoval obligatórne podmienky pre založenie zodpovednosti žalovanej, a to predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, existenciu nesprávneho úradného postupu, vznik škody v podobe žalobcom tvrdenej nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti

medzi spôsobenou škodou a nesprávnym úradným postupom, ktorých splnením sa v konaní zaoberal. Správne konštatoval existenciu nesprávneho úradného postupu pri vyhotovovaní a doručovaní pertraktovaného rozsudku a správne zdôraznil, že len samotná existencia nesprávneho úradného postupu sama o sebe nezakladá nárok na odškodnenie žalobcom tvrdenej nemajetkovej ujmy. Žalobcu v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať, že priznanie relutárneho odškodnenia za nemajetkovú ujmu je dôvodné vzhľadom na nedostatočnosť zadost'učinenia formou konštatovania porušenia práva a nemožnosť jej odškodnenia iným spôsobom. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovi správne vytkol, že v žalobe sa obmedzil na všeobecný popis následkov nemajetkovej ujmy v podobe pocitov neistoty a obáv o výsledok konania, na preukázanie následkov vzniknutej škody nenavrhol žiadne dôkazy.

2.2. Pokiaľ žalobca namietal odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. e) CSP majúci za to, že súd prvej inštancie zmaril objektivizáciu skutkového stavu zamietnutím návrhov na vykonanie dokazovania vypočutím žalobcom označených svedkov bez riadneho odôvodnenia, odvolací súd uviedol, že žalobca v žalobe nenavrhol na preukázanie svojich tvrdení výsluch žiadnych svedkov a takýto procesný návrh adresoval prvoinštančnému súdu až v podaní z 18. septembra 2013 (č. l. 23). Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobca vôbec neuviedol konkrétne skutočnosti, ktoré majú byť výsluchom svedkyne preukázané, čo je nevyhnutným predpokladom kvalifikovaného návrhu na vykonanie dokazovania, na pojednávaní konanom 12. decembra 2013 do zápisnice uviedol, že na výsluchu tejto svedkyne netrvá. Nedostatočné zistenie skutkového stavu odvolací súd nevyvodil ani z nevykonania výsluchu svedkov, ktorých žalobca označil až na pojednávaní konanom 30. januára 2020. Tento procesný postup súdu prvej inštancie zodpovedal zásade hospodárnosti konania.

2.3. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol vzhľadom na podanú námietku zaujatosti, že ako relevantný nevyhodnotil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP skutkovo vymedzený tým, že súd prvej inštancie žalobcovi nedoručil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2023 vo veci ním vznesenej námietky zaujatosti. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že námietka zaujatosti doručená žalobcom prvoinštančnému súdu 21. februára 2023 nebola vyhodnotená ako kvalifikovaná. Namietaným procesným postupom prvoinštančného súdu nedošlo k zásahu do práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie, vrátane práva na kontradiktórne konanie. Pokiaľ bol žalobca toho názoru, že ním namietaný postup prvoinštančného súdu zakladá súčasne aj nesplnenie procesných podmienok pre konanie (odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. a) CSP), odvolací súd uviedol, že vada v doručovaní písomností súdu môže zakladať porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, avšak nepredstavuje žiadnu z procesných podmienok konania v zmysle § 161 ods. 1 CSP v spojení s § 365 ods. 1 písm. a) CSP. Vada podmienky zákonného obsadenia súdu je reglementovaná osobitne v ust. § 365 ods. 1 písm. c) CSP, ktorým žalobca tiež v odvolaní dôvodil a k čomu odvolací súd uviedol, že v konaní nebolo rozhodnuté o vylúčení Mgr. Róberta Bardača, PhD. z prejednávania a rozhodovania veci pre žalobcom tvrdenú zaujatosť. Odvolací súd dospel k záveru, že na námietku zaujatosti odôvodnenú nespokojnosťou žalobcu s procesným postupom sudcu v iných konaniach nemožno podľa § 53 ods. 3 CSP prihliadať a z uvedeného dôvodu ju vecne neprejednal. Bolo možno tak uzavrieť, že vo veci konal a rozhodoval zákonný sudca.

2.4. Okresný súd správne podľa odvolacieho súdu vyhodnotil žalobou uplatnený nárok ako neopodstatnený, nakoľko samotné žalobcom tvrdené skutočnosti, ktorými odôvodňoval závažnosť nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným predĺžením konania o 49 dní, neumožňujú konštatovať, že by ním tvrdenú ujmu v danom mieste a čase objektívne mohla pociťovať aj akákoľvek iná osoba v obdobnej situácii.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonnej lehote žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil ustanoveniami § 420 písm. e), f) a § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP a navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietal svojvoľnosť, arbitrárnosť, neracionálnosť, nepresvedčivosť, nekonzistentnosť odôvodnenia rozhodnutia, vecnú nesprávnosť, nezákonnosť a nespravodlivosť napadnutého rozhodnutia. Napadnutý rozsudok je nesporne výsledkom porušenia práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie, porušenie práva na slobodu slova, práva chráneného v zmysle ust. § 11 a nasl. OZ. Namietal, že podľa jeho názoru bola dôvodne a zmysluplne vznesená námietka zaujatosti a nestrannosti voči sudcovi JUDr. Bolebruchovi, tieto skutočnosti neoznámil predsedovi krajského súdu, teda z obvyklého chodu veci

nemohol konať a spolurozhodovať. Spôsob, akým sa odvolací súd vysporiadal s námietkou zaujatosti, bez predloženia veci na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR ...tak ako je odôvodnené v bode č. 20 nie je v súlade so zákonnou úpravou. Z obsahu spisu je preukázané, že zákonný sudca Mgr. Róbert Bardáč, PhD. ani do začiatku pojednávania, na ktorom rozhodol arbitrárnym rozsudkom, dovolateľovi nedoručil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 6.3.2023 č.5NcC/5/2023..teda nedoručil rozhodnutie o námietke zaujatosti. Odvolaciemu súdu vytkol, že v rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP) porušil princíp právnej istoty a legitímneho očakávania, princíp „zdraveného rozumu“ a zásadu kontradiktórnosti (rozsudok ESĽP vo veci Ziegler proti Švajčiarsku z 21. februára 2022, č. 33499/96, Barbela s spol. proti Španielsku zo 6. decembra 1988, č. 10590/83). Bolo povinnosťou súdu stanoviť výšku nemajetkovej škody na podklade spravodlivého rozhodnutia, t. j. stanovením výšky majetkovej ujmy podľa rozhodovacej praxe ESĽP. Dôsledne a ústavne konformne sa nevysporiadal súd ani s určením výšky vzniknutej škody a konanie zaťažil vadou, ktorá mala za následok flagrantné porušenie práva na spravodlivý súdny proces „fair trial“. Za situácie, že žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom (porušením zásady špeciality), pričom však preukáže a odôvodní, že mu takáto škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu škoda nebude vôbec priznaná, alebo že medzi protiprávnym konaním žalovanej a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní zákonom predpísaných náležitostí dovolania (§ 428 CSP) a splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

5. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

6. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a) alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Z obsahu podaného dovolania v danom prípade vyplýva, že dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným

postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V prvom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/41/2017, sp.zn. 3Cdo/214/2017, sp.zn. 8Cdo/5/2017, sp.zn. 8Cdo/73/2017, sp.zn. 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu (resp. účastníka konania), právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať v dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení, svojvoľnosti, arbitrárnosti, nepresvedčivosti, nekonzistentnosti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP je vo všeobecnosti možné považovať to, že odvolací súd rozhodnutie neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, avšak v tomto prípade tomu tak nie je. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, ktorého výsledky náležite zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k

potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o dôvodnosti zamietnutia žaloby, jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený či arbitrárny. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) obsahuje jasné vysvetlenie dôvodov, na základe ktorých založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd správne uzavrel, že neboli splnené všetky podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za nemajetkovú ujmu vzniknutú namietaným nesprávnym úradným postupom. Žalobca dostatočne spoľahlivo nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov (a následne s tým súvisiacu príčinnú súvislosť). Odvolací súd sa dostatočne a logicky vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami. Pokiaľ dovolateľ namietal, že okresný súd sa ústavne konformne nevysporiadal ani s určením výšky vzniknutej škody, treba poznamenať, že preukazovanie výšky škody (v danom prípade vôbec vznik škody v podobe žalobcom tvrdenej nemajetkovej ujmy), je otázkou dokazovania a zisťovania skutkového stavu, do ktorého nie je možné zasahovať v dovolacom konaní, pretože dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že ak aj prípadne okresný súd nereagoval na všetky námietky dovolateľa, táto skutočnosť nezakladá vadu znátočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože jasne vysvetlil kľúčové dôvody, ktoré opodstatňovali nepriznanie uplatňovaného nároku žalobcovi.

13. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z § 420 písm. e) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Procesná vada nesprávne obsadeného súdu podľa dovolateľa spočívala v dôvodne vznesenej námietke zaujatosti voči konajúcemu sudcovi okresného súdu. Pokiaľ dovolateľ namietal, že z obsahu spisu je preukázané, že zákonný sudca Mgr. Róbert Bardáč, PhD. ani do začiatku pojednávania, na ktorom rozhodol arbitrárnym rozsudkom, dovolateľovi nedoručil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 6.3.2023 č. 5NcC/5/2023..teda nedoručil rozhodnutie o námietke zaujatosti, dovolací súd poukazuje na odsek 10 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý interpretačne presvedčivo ozrejmil dovolateľovi procesný postup v prípade podania právne nekvalifikovanej námietky zaujatosti sudcu stranou konania, na ktorú sa zo zákonných dôvodov (§ 53 ods. 2, 3 CSP) neprihliada a nadriadený súd sa ňou vecne nezaobrá a o nej nerozhoduje. O týchto skutočnostiach súd prvej inštancie žalobcu aj povereného zástupcu žalovanej informoval na pojednávaní konanom 13. marca 2023 (č. l. 242 súdneho spisu). Výrozenie nadriadeného súdu zo 6. marca 2023, č. k. 5NcC/5/2023-237 o tom, že o predmetnej námietke zaujatosti nebude rozhodovať nebolo potrebné stranám doručovať, nakoľko v zmysle § 52 ods. 2 veta druhá a § 53 ods. 3 CSP nekvalifikovaná námietka zaujatosti voči sudcovi stranou konania sa nadriadenému súdu dokonca ani nepredkladá. V týchto súvislostiach dovolací súd poukazuje aj na odsek 20 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vzhľadom na argumentáciu dovolateľa v podanom dovolaní, v zmysle ktorej bola dôvodne a zmysluplne vznesená námietka zaujatosti a nestrannosti voči sudcovi JUDr. Bolebruchovi, pričom odvolací súd aj v týchto súvislostiach dostatočne vysvetlil svoj procesný postup, konkrétne, že na námietku zaujatosti žalobcom vznesenú voči senátu 3Co doručenú odvolaciemu súdu 29. apríla 2024 a odôvodnenú tým, že o námietke zaujatosti voči JUDr. Bolebruchovi v inej veci vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 10C/310/2012 (NS SR sp. zn. 5Cdo/119/2022) nebolo v súlade s rozhodovacou praxou ESLP rozhodnuté a ÚS SR prijal sťažnosť žalobcu na ďalšie konanie, odvolací súd pre absenciu zákonných náležitostí podľa § 52 ods. 2 CSP (dôvod vylúčenia sudcu v prejednávanej veci, údaj o tom, kedy sa žalobca o dôvode vylúčenia dozvedel) neprihliadal a nadriadenému súdu vec nepredkladal na rozhodnutie. Navyše je potrebné uviesť, že žalobca bez bližšieho ozrejmienia relevantných súvislostí námietku zaujatosti zakladá na nerozhodnutí o námietke zaujatosti zákonného sudcu v inej ako prejednávanej veci.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že vadu konania v zmysle § 420 písm. e) a f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalobcu procesne neprípustné, čo je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

15. Pokiaľ dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP, odvolací súd uvádza:

16. Podľa § 422 ods. 1 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

17. Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

18. Citované ustanovenie § 422 ods. 1 CSP obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci tzv. majetkovým cenzom (*ratione valoris*). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov, ako pri istine. V týchto súvislostiach vzhľadom na predmet konania je potrebné uviesť, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch má povahu peňažného plnenia, a preto sa na ňu vzťahuje tzv. majetkový cenzus vyjadrený obmedzením prípustnosti dovolania podľa § 422 ods. 1 CSP (R 20/2018).

19. So zreteľom na ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a) CSP bolo potrebné vo vzťahu k rozhodnutiu o nepriznaní nároku na nemajetkovú ujmu v peniazoch - 750 eur s príslušenstvom - vyriešiť otázku, či prípustnosť dovolania nie je vylúčená výškou peňažného plnenia, o ktorej bolo rozhodnuté odvolacím súdom. V danom prípade žalobca podal na súde prvej inštancie žalobu 21. januára 2013. Výška minimálnej mzdy v roku 2013 bola ustanovená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 326/2012 Z. z. sumou 337,70 eura, desaťnásobok tejto sumy je 3.377 eur. Dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu sa týka peňažného plnenia neprekračujúceho výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby.

20. Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalobcu nepristúpil dovolací súd k posúdeniu, či napádaný rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Len pre úplnosť dovolací súd uvádza, že v danom prípade žalobca namietal nesprávne právne posúdenie bez bližšej špecifikácie a bez vymedzenia akejkoľvek právnej otázky. Pokiaľ žalobca polemizoval s právnymi závermi nižších súdov o vzniku/nevzniku zodpovednosti štátu za nemajetkovú ujmu vzniknutú namietaným nesprávnym úradným postupom, spochybňoval správnosť ich rozhodnutia, či kritizoval prístup nižších súdov k právnemu posudzovaniu veci, uvedené námietky významovo nezodpovedajú ani kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

21. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

22. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.